

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/123

Karar No : 1980/201

ÖZET : Politik ve ideolojik saikle işlenmeyen sıkıyönetim ilanına neden olan suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunmayan suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Recep Yaşar ve 5 Arkadaşı.

O L A Y : 21.3.1976 günü gecesi otelleri kontrol eden ve bir kahvedeki pislik hususunda ihtarda bulunan Pasinler Kaymakamına sanık Hasan Yaşar'ın, "Yeni Kanun mu çıktı ilk defa mı kaymakam görüyoruz?" diyerek hakarete bulunduğu, polis cipinin yolunu keser polislere hakaret ettiği, yakınlarını ve ahbablarını toplayarak Hükümet Konağı'nın önüne geldiği ve Kaymakamı kastederek "Sarhoş adam sebepsiz yere otel mi basıyor? Anasını Avradını S.K.ettiğim." diyerek küfrettiği, diyer sanıklar Sabih Pasin, İbrahim Özcan, Muhlis Karamanoğlu ve Turgut İşlet'in, "Hükümet Konağını basalım" biçiminde söz söylüyerek halk suç işlemeye tahrik ettikleri, sanık Recep Yaşar'ın iki polis memuruna müessir fiilde bulunduğu iddiasıyla Pasinler C.Savcılığı'nın 12.10.1976 günlü iddianamesiyle sanıkların eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 266/3., 258/1-4., 482/3., 273., 311/Son., 456/4., 271/1., 58/Son maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Pasinler Asliye Ceza Mahkemesi'nin kamu davası açılmıştır.

Pasinler Asliye Ceza Mahkemesi, 19.1.1979 gününde, 1976/98 esas, 1979/5 karar sayılı: Sanıklara yüklenen suçların, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri uyarınca sıkıyönetim mahkemesi'nin görevi içine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 7.6.1979 gününde 1979/51-72 sayılı ile, sanıkların mahkûmiyetine karar vermiş; Ancak, yapılan temyiz üzerine Askeri Yargıtay 2. Dairesi hükmün "Sanıklara yüklenen suçlar sıkıyönetim ilan sebeplerinden olmadığı gibi sıkıyönetim askeri mahkemelerinde el konulan bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunan bir suç da sayılamıyacağından görev yönünden bozulması'na karar vermiş, Erzurum ve Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi dosyanın kendisine gelmesinden sonra 17.4.1980 gününde, 1980/508-411 esas sayılı ile: Askeri Yargıtay 2. Ceza Dairesi'nin bozması ışığında bu davaya bakmanın Pasinler Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevi içinde bulunduğu kanısına vararak, görevli yargı yerinin bertirilmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üye Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı Müde

risoğlu, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 30.6.1980 günlü oturumda, geçici raportör Muzaffer Akçay'ın raporu ile dosyadaki belgeler ve Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın bu davada Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; oturuma, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu'nun yazılı düşünceleri doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Gerek Anayasa'nın 124., gerek sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevlerini belirleyen 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri hükümleri karşısında, olay kısmında oluş biçimi açıklanan suçun, Anayasa'nın tanıdığı hür demokratik düzeni veya temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemleri niteliğinde, sıkıyönetim ilân nedenlerine ve faaliyetlerine ilişkin, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğu yolunda, politik veya ideolojik saikle işlendiği hususlarında dosyada yeterli kanıt bulunmadığına göre, bu davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle Pasinler Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Pasinler Asliye Ceza Mahkemesi'nin 19.1.1979 günlü 1976/98 esas, 1979/5 karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 30.6.1980 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

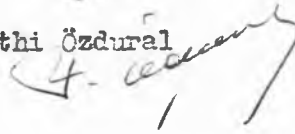
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

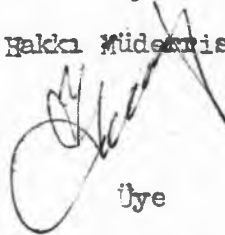
Üye

İsmail Oğuz

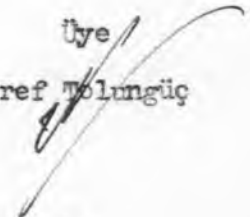
Üye

Hakkı Müderrisoğlu

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Servet Tüzün

Üye

İsmet Onur

